

Förstummad LO-kritik

Det nyligen av finansministern framlagda förslaget till upp- rustning av kreditmarknadslag- stiftningen synes i hög grad svårt att förena med de resonemang, som förts från LO-håll i anslutning till diskussionen rörande "samordnad näringspolitik".

Det kan därför synas anmärkningsvärt, att lagförslaget ifråga inte utsatts för samma frejdiga kritik, då det nu föreligger i form av kunglig proposition som då det först presenterades som ett resultat av den sedermera hårt kritiserade Kreditmarknadsutredningens arbete. I sak är det nämligen inte någon skillnad mellan de båda förslagen.

I korthet innebär finansministerns förslag, att det genom särskild lag skall skapas möjligheter för statmakerna att föreskriva kassa- och likviditetskvoter. Om det rimliga i att detta skall kunna ske råder i vad gäller själva principfrågan allmän enighet. Möjligens vore dock en ren kassavotslag att föredra.

Finansministerns förslag innefattar emellertid även en lag om placeringskvoter. Genom en sådan lag skapas de institutionella förutsättningarna för ett ransoneringsystem på kreditmarknadsrådet och det är mot ett sådant system, som bla LO i en rad skilda sammanhang gjort kraftiga invändningar.

Det kan ha sitt intresse att så här några dagar före frågans behandling i riksdagen erinra om med vilka tongångar LO tidigare mött det förslag beträffande skärpt kreditmarknadslagstiftning, som Kreditmarknadsutredningen ursprungligen utformat och som finansministern nu gjort till sitt. Blä detta står att läsa i LO:s yttrande över Kreditmarknadsutredningen:

Regeringen har gått en helt annan väg än LO förordat vid ordnandet av kapitalmarknaden, hävdar sekreterare JAN GILLBERG i Industrins utredningsinstitut.

Varför har LO-ekonomernas tidigare frejdiga kritik

nu förstummats? Svaret på den ställda frågan ger senare Clas-Erik Odhner, LO:s utredningsavdelning.

"Det finns anledning bedriva en konsekvent ränte- och kreditpolitik, som gynnar progressiva och högproduktiva företag. I ett fullsysselsättningssamhälle, där produktionsresurserna är hårt utnyttjade, måste nämligen konkurrensen bli stark om det tillgängliga kreditutrymmet, och om kreditransonering tillgrips konserveras gärna den rådande ekonomiska strukturen.

En rörlig ränta — som vid en aktivare finanspolitik ändå kan hållas på en mätlig nivå — fastläser däremot inte på samma sätt strukturen utan öppnar kreditmarknaden för de företag som är i stånd att betala gällande pris för krediterna. Som regel är dessa företag de mest progressiva och expansionsdugliga. Ränte- och kreditpolitiken bör således syfta till att åstadkomma en sådan större rörlighet på kapitalmarknaden.

Kapitalbristen förefaller ha sin grund inte endast i det förhållandet att det totala sparandet är otillräckligt i förhållande till nuvarande företag och branscher. Kunde en större grad av utjämning ske till förmån för de mest produktiva företagen inom samtliga branscher är det uppenbart

att kapitalbristen inte skulle bli lika framträdande."

Till detta — och i och för sig nog så intressant — kommer att Kreditmarknadsutredningen tillkom "i avbiden på det framtida resultatet av Stabiliseringsutredningens arbete beträffande kreditmarknadsfrågorna". Detta är något finansministern klart sagt ifrån i själva direktiven till Kreditmarknadsutredningen!

Då Stabiliseringsutredningens arbete föreligger sedan nära ett år tillbaka, hade det alltså varit både möjligt och rimligt att lägga där presenterade resultat till grund för nu aktualiserade revidering av vår kreditmarknadslagstiftning. I Stabiliseringsutredningen ställer man sig avvisande till Kreditmarknadsutredningens förslag.

Klart negativ är man också i LO:s programskrift "Samordnad näringspolitik." Liksom ovan citerade remissyttrande ger denna skrift besked om att man i varje fall från LO-håll inte kan ha mycket sympati för ett lagförslag ägnat att på kreditrådet bana väg för en återgång till kris- och ransoneringspolitik.

Man frågar sig nu, huruvida det är partilojalitet eller några uppsseendeväckande och nya fakta i målet, som fått exempelvis hrr LO-ekonomerna — varav ett par fö ha möjlighet att uttrycka sina tankar i riksdagen — att avstå från att göra sina synpunkter i frågan påminta, då den nu blivit i så hög grad aktualiserad?

Det måste i varje fall kännas en smula snopet apt efter att bara ett halvår tidigare utkommit med en handling i "samordnad näringspolitik" konstatera, hur regeringen väljer att gå en väg, som är rakt motsatt den anvisade. Kan detta kallas "kreditpolitik utan samordning"? Och i så fall, kan vi längre fram emotse en diskussion om förbättrad samverkan mellan SAP och LO?

JAN GILLBERG